

Delårsrapport januari–september 2014

Sammanfattning av tredje kvartalet 2014

- Ålderskontrollen¹ uppgick till 96 (97)² procent.
- Opinionsmätningar visade att 73 (70) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 127,8 (126,3) miljoner liter.
- Intäkterna ökade till 6 825 (6 620) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 168 (149) MSEK.
- Kvartalets resultat uppgick till 141 (125) MSEK.

Sammanfattning av januari – september 2014

- Ålderskontrollen uppgick till 97 (96) procent.
- Opinionsmätningar visade att 74 (71) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 351,2 (348,9) miljoner liter.
- Intäkterna ökade till 19 209 (18 672) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 297 (44) MSEK.
- Periodens resultat uppgick till 263 (50) MSEK. En avsättning på 162 MSEK till Systembolagets Pensionsstiftelse skedde under 2013.

¹ För definitioner hänvisas till sidan 13.

² Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.

Finansiell information

MSEK	jul–sep 2014	jul–sep 2013	jan–sep 2014	jan–sep 2013	helår 2013
Nettoomsättning	6 825	6 620	19 209	18 672	25 709
Rörelseresultat	168	149	297	44	168
Resultat före skatt	182	160	339	66	317
Periodens resultat	141	125	263	50	287
Eget kapital	1 586	1 371	1 586	1 371	1 610
Avkastning på eget kapital %	–	–	32,0	3,1	18,0
Balansomslutning	4 250	4 043	4 250	4 043	5 463
Soliditet %	39,9	35,4	39,9	35,4	31,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	–367	–198	–808	–821	456
Bruttoinvesteringar	188	315	744	886	1 234
varav i finansiella placeringar	159	298	672	822	1 129
Medelantal anställda	3 333	3 317	3 263	3 215	3 280

VD har ordet

Tiden kring skolstart är en period då ungdomar kommer i kontakt med alkohol. Många föräldrar tycker att det är svårt att prata med sina ungdomar om alkohol. Information och samtal i kombination med att sätta gränser tror vi är det bästa sättet för att motverka langning och hålla alkoholkonsumtionen nere bland yngre. För att stödja föräldrar i dessa samtal genomför vi årligen informationsinsatser bland annat i butiker, digitala kanaler samt på sociala medier. Våra medarbetare i butik möter våra kunder och deras frågor samtidigt som de ansvarar för ålderskontrollen. Det finns ett starkt engagemang hos Systembolagets medarbetare och jag är stolt över det arbete som görs.

Systembolagets övergripande mål är att genom att förbättra folkhälsan, bidra till att göra Sverige ännu lite bättre – för både människor och miljö. Vårt ansvar sträcker sig över hela den globala leverantörskedjan. Flera aktiviteter pågår för att stärka och integrera hållbarhetsarbetet i vardagsarbetet. I augusti genomfördes till exempel rundabordsamtal tillsammans med den Sydafrikanska organisationen WIETA (Agricultural Ethical Trade Initiative). I samtalet deltog fackförbunden Kommunal och Unionen, branschorganisationen Sprit- och Vinleverantörsföreningen samt Sydafrikagrupper och Sydafrikanska ambassaden. Flera viktiga ämnen och områden lyftes, exempelvis vikten av att arbetarna i hela den globala kedjan ska bli medvetna om sina rättigheter samt önskan om harmoniserade certifieringar.

Den 1 september lanserade Systembolaget sitt nya sortiment för lokala och småskaligt producerade drycker. Under flera år har vi sett ett ökat intresse för lokalt och småskaligt samtidigt som vi ser stor tillväxt av antalet producenter. Målsättningen med det nya sortimentet är att våra kunder ska få ett brett och kvalitetssäkrat sortiment över hela landet. Samtidigt skapar vi bättre förutsättningar för en mer hållbar distribution och hantering. Vi ser fram emot att utveckla detta sortiment vidare tillsammans med leverantörerna för att ännu bättre kunna möta kundernas intresse.

Sifo mäter varje månad allmänhetens stöd för Systembolagets ensamrätt genom opinionsindex, OPI. Under tredje kvartalet ökade OPI med drygt 4 procent jämfört med tredje kvartalet 2013. OPI uppgick ackumulerat till 74 procent. Mätningen tyder på att allmänheten tycker att det är viktigt med en kontrollerad försäljning, att alkohol säljs med ansvar och att våra ungdomar skyddas genom en begränsad tillgänglighet. Systembolagets Nöjd Kund Index

(NKI) nådde 82 både för kvartalet och ackumulerat. Målet för hela 2014 är 82. Hittills i år har drygt 4 200 kontrollköp (av ungdomar mellan 20 och 24 år) genomförts och ålderskontrollen uppgick till 96 procent för kvartalet och till 97 ackumulerat för året. Rörelseresultatet per den sista september landade på 297 miljoner kronor, 253 miljoner kronor högre än motsvarande period 2013.

I slutet av september lämnade Systembolaget sitt remissvar angående den viktiga Alkoholleveransutredningens betänkande (SOU 2014:58). Vi välkomnar de principer som utredningen bygger på; att aktörer med kommersiella intressen ska hållas utanför detaljhandeln med alkoholdrycker. Detta är också den grund som den svenska alkoholpolitiska modellen vilar på. Systembolaget anser dock att vissa av utredningsförslagen inte är tillräckligt långtgående eller tillräckligt tydliga. I Systembolagets remissvar understryks därför bland annat vikten av att endast privat införsel tillåts och att det blir en reell begränsning för kommersiella aktörer.

Valet i september har gett Sverige en ny riksdag och regering. Min förhoppning inför kommande mandatperiod är en fortsatt tydlig alkoholpolitik med omsorg om både individ och folkhälsan i samhället och att Alkoholleveransutredningens förslag omsätts till lag. På det sättet uppnås ett sammanhängande och systematiskt skydd för folkhälsan och de principer som alkoholagstiftningen bygger på vilket gör att vi tar ytterligare steg mot ett samhälle där alkoholskadorna är så små som möjligt.

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Verksamhet och uppdrag

Systembolaget AB är ett statligt ägt aktiebolag som med ensamrätt bedriver detaljhandelsförsäljning av sprit-drycker, vin och starköl i Sverige. Systembolagets uppdrag är att sälja med ansvar och god service och att informera om alkoholens risker. Syftet är att bidra till att begränsa medicinska och sociala alkoholskador och därigenom förbättra folkhälsan. Systembolagets viktigaste roll är att hålla nere den totala alkoholkonsumtionen genom att begränsa tillgängligheten till alkohol via kontroll av butiksetablering och öppettider samt genom försäljningsregler. En annan viktig funktion är att undvika att försäljningen drivs upp av vinstintressen.

Verksamheten ska bedrivas ekonomiskt effektivt. Staten ska få avkastning i enlighet med uppsatta mål. Om avkastningen varaktigt överstiger avkastningsmålet ska detta på sikt komma kunderna tillgodo.

Som statligt ägt företag ska Systembolaget agera föredömligt inom området hållbart företagande.

Medelantalet anställda uppgick under årets tre första kvartal till 3 263 (3 215).

Systembolaget har 427 butiker och finns i Sveriges samtliga 290 kommuner.

Utöver butikerna finns cirka 500 ombud runt om i Sverige där kunderna kan beställa varor för avhämtning.

Systembolagets försök med hemleverans har pågått i två år. Utvärdering kring försöket och om tjänsten ska erbjudas permanent pågår. Under tiden fortsätter Systembolaget erbjuda tjänsten.

Strategiska nyckeltal

	jul-sep 2014	jul-sep 2013	jan-sep 2014	jan-sep 2013	helår 2013	målnivå 2014
Nöjd Kund Index (NKI)	82	81	82	81	82	82
Ålderskontroll %	96	97	97	96	96	95
Alkoholindex ¹	–	–	–	–	66	62
Opinionsindex (OPI) %	73	70	74	71	72	72
Prestationskultur ²	–	–	–	–	–	76
Total sjukfrånvaro % ³	4,5	4,4	4,5	4,5	4,4	4,4
Kvalitetsleverantörsindex ³	93	92	93	92	93	93
Minskad klimat-påverkan ²	–	–	–	–	–	–
Avkastning på eget kapital % ³	–	–	32,0	3,1	18,0	9–10
Soliditet %	39,9	35,4	39,9	35,4	31,5	20–30

1 Mäts en gång per år och utfall 2014 redovisas under kvartal 1 2015

2 Mäts och redovisas årligen. Nyckeltalet är nytt för räkenskapsår 2014

3 Utfall avser rullande 12 månader

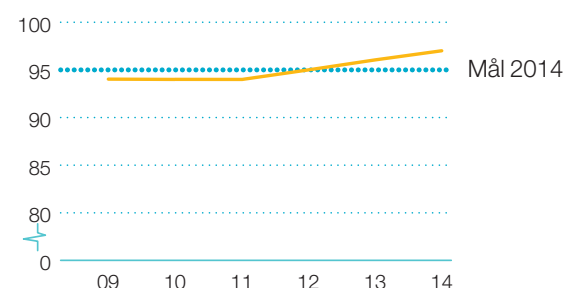
Nöjd Kund Index (NKI)

Systembolagets kunder är fortsatt mycket nöjda och synen på vår service är mer positiv än föregående år. Inom viktiga kvalitetsområden så som sortiment, medarbetarnas agerande och vårt samhällsansvar är kundbedömningarna på högre nivåer än september 2013. NKI mäts och redovisas kvartalsvis. Per sista september uppgick index ackumulerat till 82 (81).

Ålderskontroll

Under de första tre kvartalen genomfördes drygt 4 200 ålderskontrollköp (20–24 år) i våra butiker. Legitimation begärdes vid 97 (96) procent av köptillfällena. Årets ökning är ett resultat av ett långsiktigt arbete med utbildning och tydligt ansvar inom området.

Ålderskontroll januari–september, (%)

Alkoholindex

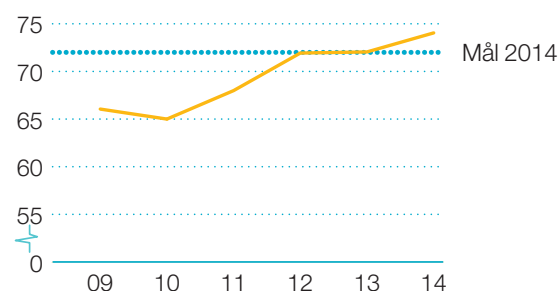
Sedan 2010, då Alkoholindex mättes första gången, ser vi att attityden, framförallt när det gäller berusningsdrickande, har blivit mer återhållsam. Samtidigt ser vi att attityden till att dricka mindre mängder alkohol i olika situationer blivit mer tillåtande. Index tas fram en gång om året och 2014 har ännu ingen mätning gjorts.

2013 uppgick Alkoholindex till 66 och 2010 var indexvärdet 62. Rapport med fokus på resultatet 2013 finns på www.iq.se

Opinionsindex (OPI)

OPI mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl. Ackumulerat till och med september 2014 uppgick index till 74 (71) procent. OPI har sjunkit vid de senaste tre mättillfällena från historiskt höga nivåer i början av året, men ligger fortfarande över föregående års nivåer.

Opinionsindex januari–september, (%)

Prestationskultur

Prestationskultur är ett nytt strategiskt nyckeltal 2014 som mäter i vilken utsträckning medarbetarna upplever att de i sitt arbete har förutsättningar att prestera samt individens upplevelse av att få sina basbehov tillgodosedda. Utfallet för 2014 publiceras senare under hösten.

Total sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro är ett nytt strategiskt nyckeltal 2014 och mäts varje månad som ett rullande 12-månadersvärde med en månads eftersläpning. Under andra kvartalet har en övergång skett till att följa Ekonomistyrningsverkets definition och det innebär att sjukfrånvaron nu ligger på en annan, lägre nivå. Det i sin tur har medfört att även målnivån reviderats. Målnivån som tidigare var fastställd till 5,0 procent för 2014 har nu reviderats till 4,4 procent.

Per den sista september uppgick den totala sjukfrånvaron till 4,5 procent, samma nivå som för 2013 efter omräkning enligt den nya definitionen.

Kvalitetsleverantörsindex

Kvalitetsleverantörsindex är ett sammanvägt index av ett flertal kvalitetsparametrar, vilka är betydelsefulla för att uppnå kundnytta. Kvalitetsleverantörsindex avser ett rullande 12-månadersvärde och uppgick vid mätningen i september 2014 till 93 (92). Uppgången kan inte härledas till någon specifik parameter utan indikerar att leverantörernas medvetenhet och fokus kring nyckeltalet ökat.

Minskad klimatpåverkan

Minskad klimatpåverkan är ett nytt strategiskt nyckeltal från och med 2014. Talet redovisar minskningen av den klimatpåverkan som Systembolagets verksamhet direkt eller indirekt har. Utgångsvärde, målvärde och avgränsningar för nyckeltalet är under omarbetning och kommer vara klara vid årets utgång.

Avkastning på eget kapital

Avkastningen på eget kapital ska på lång sikt motsvara den genomsnittliga tioåriga statsobligationsräntan med ett tillägg av sju procentenheter, vilket per den sista september motsvarar 9,0 procent.

Avkastningen på eget kapital uppgick till 32,0 (3,1) procent. I utfallet ingår en utdelning på 171 MSEK som Systembolaget erhöll i december 2013 från dotterbolaget AB K14 Näckströmsgatan vilket påverkar utfallet som mäts rullande 12-månader.

Soliditet

Soliditeten ska enligt ägaranvisningen uppgå till mellan 20 och 30 procent.

Per den sista september uppgick soliditeten till 39,9 (35,4) procent. Balansomslutningen bedöms bli högre till årsskiftet vilket indikerar att soliditeten kommer att ligga inom ägarens mål.

Marknad och försäljning

Systembolagets försäljningsvolym för de första nio månaderna uppgick till 351,2 (348,9) miljoner liter, en ökning med 0,7 procent jämfört med samma period 2013, vilket motsvarar 2,3 miljoner liter. Diagram och tabeller finns på sidan 5.

Försäljningsvolymen av alkoholfritt ökade med 14,6 procent och uppgick till 1,8 (1,6) miljoner liter. Även försäljningen av öl ökade och uppgick till 176,8 (174,3) miljoner liter, en ökning med 1,4 procent. Försäljningsvolymen av sprit minskade med 0,5 miljoner liter, en minskning med 3,5 procent. Omräknat till ren alkohol minskade den totala försäljningsvolymen med 0,1 procent. Antalet kundbesök i butik under de första nio månaderna 2014 uppgick till 88,5 miljoner vilket är 0,05 procent högre än föregående år. Systembolagets försäljning är relativt okänslig för konjunktursvängningar.

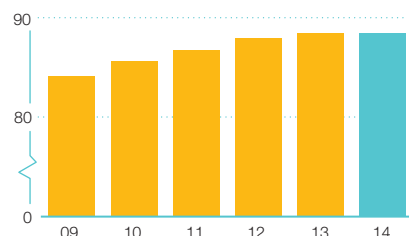
Under de tre första kvartalen såldes 18,0 miljoner liter ekologiska produkter, vilket är en ökning med 86,7 procent jämfört med samma period 2013. Majoriteten av försäljningsvolymen kommer från ekologiska viner som mer än fördubblades jämfört med 2013. Ekologiska produkter utgjorde 5,1 (2,8) procent av den totala försäljningsvolymen fram till och med september. Det är ett fortsatt ökat intresse för ekologiskt hos kunderna. Försäljningsökningen beror även på ett större utbud av ekologiska artiklar i sortimentet. I slutet av tredje kvartalet fanns det totalt 184 (124) aktiva ekologiska artiklar i Systembolagets fasta sortiment. Även etiskt märkta produkter ökade stadigt i volym. Under perioden januari till september var den totala ökningen 60,7 procent jämfört med samma period 2013. Av den totala försäljningsvolymen utgjorde etiskt märkta varor 1,5 (0,9) procent. I regeringens budget för 2015 föreslås en höjning av alkoholskatten från årsskiftet. Skatten på öl och vin föreslås öka med 9 procent och skatten på sprit med 1 procent.

Säsongseffekter

Försäljningen är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. De största försäljningstopparna uppstår inför större helger såsom påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommar-månaderna juni till och med augusti.

Kundbesök* januari – september, (miljoner)

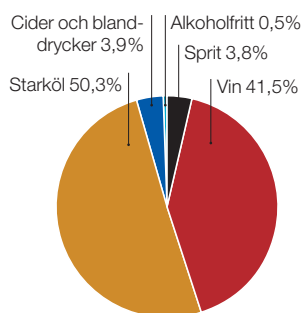

* Antal genomförda köp i butik.

Försäljning drycker

1000-tals liter	jul-sep 2014	jul-sep 2013	jan-sep 2014	jan-sep 2013	helår 2013
Sprit	4 574	4 722	13 162	13 638	18 899
Vin	51 156	51 229	145 725	145 600	197 875
Starköl	65 826	64 455	176 781	174 320	231 477
Cider och blanddrycker	5 467	5 303	13 665	13 734	17 581
Alkoholfritt	734	627	1 843	1 609	2 425
Summa försäljning drycker	127 757	126 336	351 176	348 901	468 257

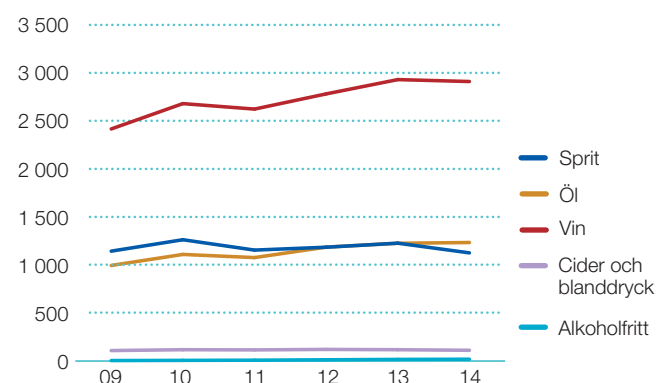
Försäljning i liter uppdelat på varugrupper januari – september, (%)

Intäkter

MSEK	jul-sep 2014	jul-sep 2013	jan-sep 2014	jan-sep 2013	helår 2013
Sprit	1 309	1 332	3 786	3 859	5 402
Vin	3 490	3 382	10 020	9 688	13 452
Starköl	1 745	1 643	4 694	4 442	5 951
Cider och blanddrycker	216	204	538	525	674
Alkoholfritt	34	29	87	75	111
Summa försäljning drycker	6 794	6 590	19 125	18 589	25 590
Övriga varor och tjänster	31	30	84	83	119
Summa intäkter	6 825	6 620	19 209	18 672	25 709

Försäljning januari – september, (MSEK)

Hållbarhet

Som en del i arbetet med minskad klimatpåverkan arbetar Systembolaget med att minska vikten på dryckesförpackningar. Systembolaget har därför lanserat en avgiftsmodell som innebär att alla helflaskor stilla vin med en vikt över 420 gram blir belagda med en avgift från och med skörden 2016. De belopp som Systembolaget eventuellt får in kommer att investeras i hållbarhetsprojekt med inriktning på klimatfrågor. Arbetet fortsätter med övriga sortimentet i form av dialogmöten och kunskapsinsamling för att stegvis kunna sätta upp kriterier för lättviktsflaskor på hela sortimentet.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

I ansvarsredovisningen för 2013 på sidan 15 i del 2 finns en redovisning av styrelsens riskbedömning för felaktigheter i den finansiella rapporteringen. Denna redovisning är i allt väsentligt överensstämmande med den bedömning som görs 2014-09-30.

De mest väsentliga risker som identifierats är risker kring prisjustering och inventering, personalrelaterade poster samt på värdeförändringar på finansiella tillgångar.

Styrelsen följer regelbundet upp den interna revisionen.

Styrelsen beslutar om företagets styrdokument som utgår från lagar, regler och ägaranvisningen.

Ekonomisk utveckling

MSEK	jul–sep 2014	jul–sep 2013	jan–sep 2014	jan–sep 2013	helår 2013
Intäkter/nettoomsättning	6 825	6 620	19 209	18 672	25 709
Rörelseresultat	168	149	297	44	168
Finansnetto	14	11	42	22	208
Periodens resultat	141	125	263	50	287
Kassaflöde från den löpande verksamheten	–367	–198	–808	–821	456
Balansomslutning	4 250	4 043	4 250	4 043	5 463

Juli– september 2014

Intäkter

Intäkterna ökade med 3,1 procent till 6 825 (6 620) MSEK. Detta beror främst på ökade intäkter från vin och öl med 3,2 respektive 6,2 procent jämfört med tredje kvartalet 2013. Även intäkterna från cider och blanddrycker samt alkoholfritt ökade. Försäljningen av sprit minskade med 1,7 procent. Tillsammans stod öl- och vinförsäljningen för 76,7 procent av intäkterna och 91,6 procent av försäljningsvolymen i liter. Intäkterna ökade relativt sett mer än volymen, då kunderna väljer dyrare produkter. Den höjda alkoholskatten³ vid årsskiftet bidrog med 84 MSEK i ökade intäkter.

Rörelseresultat

Kvartalets rörelseresultat uppgick till 168 (149) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 4,1 (3,7) procent.

Försäljningskostnaderna minskade till 581 (603) MSEK och administrationskostnaderna ökade till 126 (105) MSEK. Försäljningskostnaderna 2013 innehöll inredningskostnader kopplade till Systembolagets nya sortimentsmodell. Minskningen beror även på lägre avskrivningar. De ökade administrationskostnaderna beror i huvudsak på ökade kostnader för information.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till 14 (11) MSEK varav 10 MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar samt likvida medel och 4 MSEK utgör orealiserade värdeförändringar på de finansiella placeringarna.

Kvartalets resultat

Kvartalets resultat uppgick till 141 (125) MSEK och skatten uppgick till –41 (–35) MSEK.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till –367 (–198) MSEK. Investeringsverksamheten uppgick till –98 (–253) MSEK, varav –29 (–17) främst avser ombyggnation av butiker och –69 (–236) avser förvärv av finansiella placeringar.

Januari– september 2014

Intäkter

Intäkterna ökade med 2,9 procent till 19 209 (18 672) MSEK. Detta beror främst på en ökning av intäkterna från vin och öl med 3,4 respektive 5,7 procent. Även intäkterna från alkoholfritt samt cider och blanddrycker ökade. Försäljningen av sprit minskade med 1,9 procent. Tillsammans stod öl- och vinförsäljningen för 76,6 procent av intäkterna och 91,8 procent av försäljningsvolymen i liter. Intäkterna ökade relativt sett mer än volymtillväxten, vilket beror på att kunderna väljer dyrare produkter inom samtliga varugrupper. 252 MSEK avser intäkter från alkoholskattehöjningen³ som skedde vid årsskiftet. Den ackumulerade bruttomarginalen exklusive alkoholskatt ökade med 0,1 procentenheter jämfört med motsvarande period 2013 och uppgick till 21,4 (21,3) procent. Den högre bruttovinstmarginalen förklaras av att de grupper som ökar i försäljningsandelar har högre bruttomarginal.

Rörelseresultat

Periodens rörelseresultat uppgick till 297 (44) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 2,6 (0,4) procent.

Försäljningskostnaderna minskade med 9,8 procent till 1 771 (1 963) MSEK. Administrationskostnaderna ökade med 1,0 procent till 398 (394) MSEK. 2013 gjordes en avsättning till Systembolagets Pensionsstiftelse på grund av att diskonteringsräntan för beräkning av pensionskulden ändrades, vilket medförde en ökning av Systembolagets pensionsåtaganden. Samtidigt har årets pensionskostnader varit lägre till följd av att pensionsstiftelsen är överkonsoliderad varför behov av ytterligare avsättningar inte föreligger. Bortsett från pensionskostnaderna har övriga personalkostnader ökat och avskrivningarna minskat något.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till 42 (22) MSEK varav 31 MSEK avser ränteintäkter och 11 MSEK utgör orealiserade värdeförändringar.

³ Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoresultatet.

Periodens resultat

Periodens resultat uppgick till 263 (50) MSEK. Periodens skatt uppgick till -76 (-16) MSEK.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -808 (-821) MSEK, främst till följd av minskade leverantörs-skulder. Investeringsverksamheten uppgick till -390 (-463) MSEK, varav -318 (-399) avser förvärv av finansiella placeringar. Finansieringsverksamheten uppgick till -116 (-90) MSEK, varav -287 MSEK avser utdelning till ägaren och 171 MSEK är en utdelning från dotterbolaget AB K14 Näckströmsgatan som under 2013 sålde en fastighet i Jordbro.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ-initiativet arbetar för en smartare syn på alkohol genom att etablera måttfullhet som en betydande värdering i samhället. IQ-initiativet informerar, inspirerar, utmanar och är en plattform för goda exempel på alkohol-förebyggande verksamhet. IQ-initiativet finansieras av Systembolaget med en budget 2014 på 30 MSEK. Periodens resultat före skatt uppgick till 2 (4) MSEK.

K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelse-fastigheter. Periodens resultat före skatt uppgick till 16 (197) MSEK, främst hänförlig till koncerninterna hyres-intäkter. I resultatet för samma period 2013 ingick det upparbetade resultatet på 7 MSEK i Fastighetsbolaget Armaturvägen i Haninge KB vilket avyttrades den 1 juli förra året. Vinsten från avyttringen uppgick till 174 MSEK.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Stockholm den 30 oktober 2014
Systembolaget AB

Kenneth Bengtsson
Ordförande

Thord Andersson
Ordinarie ledamot

Viveca Bergstedt Sten
Ordinarie ledamot

Pia Fagerström
Ordinarie ledamot

Crister Fritzson
Ordinarie ledamot

Carl B Hamilton
Ordinarie ledamot

Håkan Leifman
Ordinarie ledamot

Mona Sahlin
Ordinarie ledamot

Kerstin Wigzell
Ordinarie ledamot

Karin Larsson
Suppleant, arbetstagarrepresentant⁴

Berit Morén
Arbetstagarrepresentant

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

---

⁴ Ordinarie arbetstagarrepresentant har avgått.

Granskningsrapport

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för Systembolaget AB för perioden 1 januari 2014 till 30 september 2014. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och Bokföringsnämndens Allmänna Råd om frivillig delårsrapportering (BFNAR 2007:1). Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för översiktlig granskning International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga

granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing, ISA, och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med IAS 34 och BFNAR 2007:1.

Stockholm den 30 oktober 2014
Ernst & Young AB

Åsa Lundvall

Resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	jul–sep 2014	jul–sep 2013	jan–sep 2014	jan–sep 2013	helår 2013
Nettoomsättning		6 825	6 620	19 209	18 672	25 709
Kostnad för sålda varor		–5 950	–5 764	–16 746	–16 275	–22 406
Bruttoresultat		875	856	2 463	2 397	3 303
Försäljningskostnader	2, 3	–581	–603	–1 771	–1 963	–2 607
Administrationskostnader	2, 3	–126	–105	–398	–394	–542
Övriga rörelseintäkter		0	1	3	4	14
Övriga rörelsekostnader		0	0	0	0	0
Rörelseresultat		168	149	297	44	168
Finansnetto		14	11	42	22	208
Resultat efter finansiella poster		182	160	339	66	376
Periodiseringsfond		–	–	–	–	–59
Resultat före skatt		182	160	339	66	317
Skatt		–41	–35	–76	–16	–30
Periodens resultat		141	125	263	50	287
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK*		392	347	731	139	796
Antal aktier vid periodens slut		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Genomsnittligt antal aktier under perioden		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000

* Systembolaget har inte några konvertibla instrument, optioner eller teckningsoptioner, vilket medför att ingen utspädningseffekt uppstår.

Balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2014-09-30	2013-09-30	2013-12-31
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar		13	23	20
Materiella tillgångar		625	748	730
Finansiella tillgångar		1 896	1 342	1 508
Summa anläggningstillgångar		2 534	2 113	2 258
Omsättningstillgångar				
Varulager		997	907	987
Fordringar		150	199	305
Kortfristiga placeringar		51	202	81
Kassa och bank		518	622	1 832
Summa omsättningstillgångar		1 716	1 930	3 205
Summa tillgångar	4	4 250	4 043	5 463
Eget kapital		1 586	1 371	1 610
Obeskattade reserver				
Periodiseringsfond		139	80	139
Summa obeskattade reserver		139	80	139
Avsättningar				
Långfristiga avsättningar		85	92	91
Kortfristiga avsättningar		4	–	2
Summa avsättningar		89	92	93
Skulder				
Långfristiga skulder		71	47	56
Kortfristiga skulder		2 365	2 453	3 565
Summa skulder		2 436	2 500	3 621
Summa eget kapital och skulder		4 250	4 043	5 463

Förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	jan-sep 2014	jan-sep 2013	helår 2013
Ingående balans	1 610	1 411	1 411
Periodens resultat	263	50	287
Fusionsresultat	–	–	2
Utdelning	–287	–90	–90
Utgående balans	1 586	1 371	1 610

Kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	jul-sep 2014	jul-sep 2013	jan-sep 2014	jan-sep 2013	helår 2013
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	182	160	339	66	317
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	50	63	141	212	515
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	103	91	–10	48	–31
Förändring av fordringar	65	–46	155	–51	–160
Förändring av skulder	–753	–667	–1 210	–1 258	33
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	7	218	–151	229	–131
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	–346	–181	–736	–754	543
Betald skatt	–21	–17	–72	–67	–87
Kassaflöde från den löpande verksamheten	–367	–198	–808	–821	456
Investeringsverksamheten					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	–29	–17	–72	–64	–105
Förvärv av immateriella tillgångar	0	–	0	–	–
Förvärv/försäljning av finansiella tillgångar	–69	–236	–318	–399	–443
Fusion av dotterbolag	–	–	–	–	18
Kassaflöde från investeringsverksamheten	–98	–253	–390	–463	–530
Finansieringsverksamheten					
Utdelning från AB K14 Näckströmsgatan	–	–	171	–	–
Utdelning till ägaren	–	–	–287	–90	–90
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	–	–	–116	–90	–90
Periodens kassaflöde	–465	–451	–1 314	–1 374	–164
Likvida medel vid periodens början	983	1073	1 832	1 996	1 996
Likvida medel vid periodens slut	518	622	518	622	1 832

Kvartalsöversikt

MSEK	jul-sep 2014	jul-sep 2013	apr-jun 2014	apr-jun 2013	jan-mar 2014	jan-mar 2013
Nettoomsättning	6 825	6 620	6 959	6 508	5 425	5 544
Bruttoresultat	875	856	890	849	698	692
Försäljningskostnader	–581	–603	–626	–625	–564	–735
Administrationskostnader	–126	–105	–138	–138	–134	–151
Rörelseresultat	168	149	128	88	1	–193
Kvartalets resultat	141	125	111	72	11	–147
Soliditet %	39,9	35,4	32,1	29,9	41,3	33,9

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Systembolaget AB följer Statens riktlinjer för extern rapportering för företag med statligt ägande. Redovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att Systembolaget ska tillämpa IFRS och därmed samtliga standarder och uttalanden utgivna av IASB och IFRIC så som de godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Detta ska göras så långt det är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Denna delårsrapport är upprättad i enlighet med IAS 34, Delårsrapportering och Bokföringsnämndens Allmänna Råd om frivillig delårsrapportering (BFNAR 2007:1).

Systembolaget använder sig av samma redovisningsprinciper såsom de har beskrivits i Ansvarsredovisningen för 2013, sidorna 28–33 i del 2.

Undantag från IFRS

Pensioner

Företagets pensionsåtaganden har i enlighet med RFR 2 beräknats och redovisats baserat på Tryggandelagen, vilket avviker från IAS 19.

Obeskattade reserver

De belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna i företaget.

Not 2 Personalkostnader

Kvartalets totala personalkostnader uppgick till 361 (360) MSEK. De ackumulerade personalkostnaderna uppgick till 1 126 (1 302) vilket är en minskning med 176 MSEK. I jämförelsesiffran för 2013 finns en ökad pensionskostnad som främst beror på den sänkta diskonteringsräntan som ligger till grund för beräkning av pensionsskuld.

Not 3 Avskrivningar

MSEK	jul-sep 2014	jul-sep 2013	jan-sep 2014	jan-sep 2013	helår 2013
Byggnader och mark	1	0	2	1	2
Materiella anläggningstillgångar	59	62	175	183	241
Immateriella tillgångar	2	6	7	21	24
Summa avskrivningar	62	68	184	205	267

Not 4 Finansiella instrument

Systembolagets finansiella instrument består av räntebärande värdepapper, kundfordringar, likvida medel, leverantörsskulder och upplupna leverantörskostnader. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen baserat på indata motsvarande nivå 1 enligt IFRS 7. Övriga finansiella tillgångar och skulder har korta löptider. Härav bedöms de verkliga värdena på samtliga finansiella instrument approximativt motsvara bokförda värden.

Nedan beskrivs löptiden för de räntebärande värdepapper som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Räntebärande värdepapper kommande förfall per bokslutsdatum:	30 sep 2014	30 sep 2013	31 dec 2013
– Inom ett år	51	202	81
– Senare än ett år men inom två år	729	347	425
– Senare än två år men inom tre år	308	427	353
– Senare än tre år men inom fyra år	421	202	244
– Senare än fyra år men inom fem år	400	317	448
Summa räntebärande värdepapper	1 909	1 495	1 551

Företaget har inte kvittat några finansiella tillgångar och skulder och har inga avtal som möjliggör kvittning.

Definitioner

Alkoholindex

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Alkoholindex skapas från svaren på nio frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol, med betoning på berusning. Frågorna ställs en gång per år till 2 000 personer, 16 år och äldre. Ju högre index, desto mer återhållsam är attityden. Det är Systembolagets dotterbolag IQ-initiativet som redovisar Alkoholindex och datainsamlingen genomförs av ett externt företag, Novus.

Alkoholskatt

Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad för såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoreultatet.

Avkastning på eget kapital

Periodens resultat (rullande 12 månader) i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Bruttomarginal exklusive alkoholskatt

Bruttoreultat i procent av intäkterna exklusive alkoholskatt. Mäts och redovisas varje månad.

Genomsnittligt antal aktier

Genomsnittet av antal aktier i början och i slutet av perioden.

Intäkter/nettoomsättning

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

Kvalitetsleverantörsindex

Kvalitetsleverantörsindex är ett sammanvägt index av nedanstående kvalitetsparametrar, vilka är betydelsefulla för att uppnå kundnytta.

- Lanseringstillgänglighet
- Produkttillgänglighet
- Leveranstidsuppföljning
- Kvalitetsreklamation
- Förpackningsreklamation
- CSR-miljö
- Lanseringsprovstopp
- Produktkvalitetskontroll

Kvalitetsleverantörsindex mäts kvartalsvis som ett rullande 12-månadersvärde.

Medelantal anställda

Antalet arbetade timmar dividerat med normal årsarbetstid.

Minskad klimatpåverkan

Talet är under omarbetning.

Nöjd Kund Index (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna:

- Hur nöjd eller missnöjd är du med Systembolagsbutiken totalt sett?
- Hur väl motsvarar Systembolagsbutiken dina förväntningar?
- Hur pass nära eller långt ifrån ett ideal tycker du att systembolagsbutiken ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 10 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. Totalt tillfrågas cirka 46 000 slumpmässigt utvalda kunder, fördelade över samtliga butiker. NKI mäts och redovisas en gång per kvartal.

Opinionsindex (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monopolet för försäljning av starköl, vin och sprit. Intervju-personerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monopolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar TNS Sifo för genomförande av undersökningen. Totalt intervjuas 1 500 slumpmässigt utvalda personer i åldern 15–74 år varje månad. Opinionsindex mäts och redovisas varje månad.

Prestationskultur

Prestationskultur mäter i vilken utsträckning medarbetarna upplever att de i sitt arbete har förutsättningar att prestera (vill, vet, kan, får och bör) och individens upplevelse av att få sina basbehov tillgodosedda. Nyckeltalet mäts en gång per år via den gemensamma medarbetarundersökningen.

Resultat per aktie

Periodens resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Rörelsemarginal exklusive alkoholskatt

Rörelseresultat i procent av intäkterna exklusive alkoholskatt.

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutningen.

Total sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron mäts utifrån Ekonomistyrningsverkets definition och mäter sjukfrånvarotimmar i relation till alla tillgängliga timmar under samma period. Talet mäts per rullande 12-månadersperiod med en månads eftersläpning.

Utdelning i procent av periodens resultat

Utdelning i procent av resultat efter skatt.

Ålderskontroll

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. Systembolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år cirka 5 700 kontrollköp i butik samt 600 kontrollköp hos ombud. Ålderskontrollen mäts och redovisas varje månad.

Kontaktinformation

Magdalena Gerger
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Lars Granlöv
T.f ekonomidirektör
Telefon 08-503 306 34

Kommande rapporttillfällen

13 februari 2015	Bokslutskommuniké 2014
23 april 2015	Årsstämma 2015
27 april 2015	Delårsrapport januari – mars 2015
14 augusti 2015	Delårsrapport januari – juni 2015
27 oktober 2015	Delårsrapport januari – september 2015
15 februari 2016	Bokslutskommuniké 2015

Systembolaget AB

Organisationsnummer: 556059-9473

Postadress: 103 84 Stockholm

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14

Telefon: 08-503 300 00

Fax: 08-503 310 00

Hemsidaadress: www.systembolaget.se